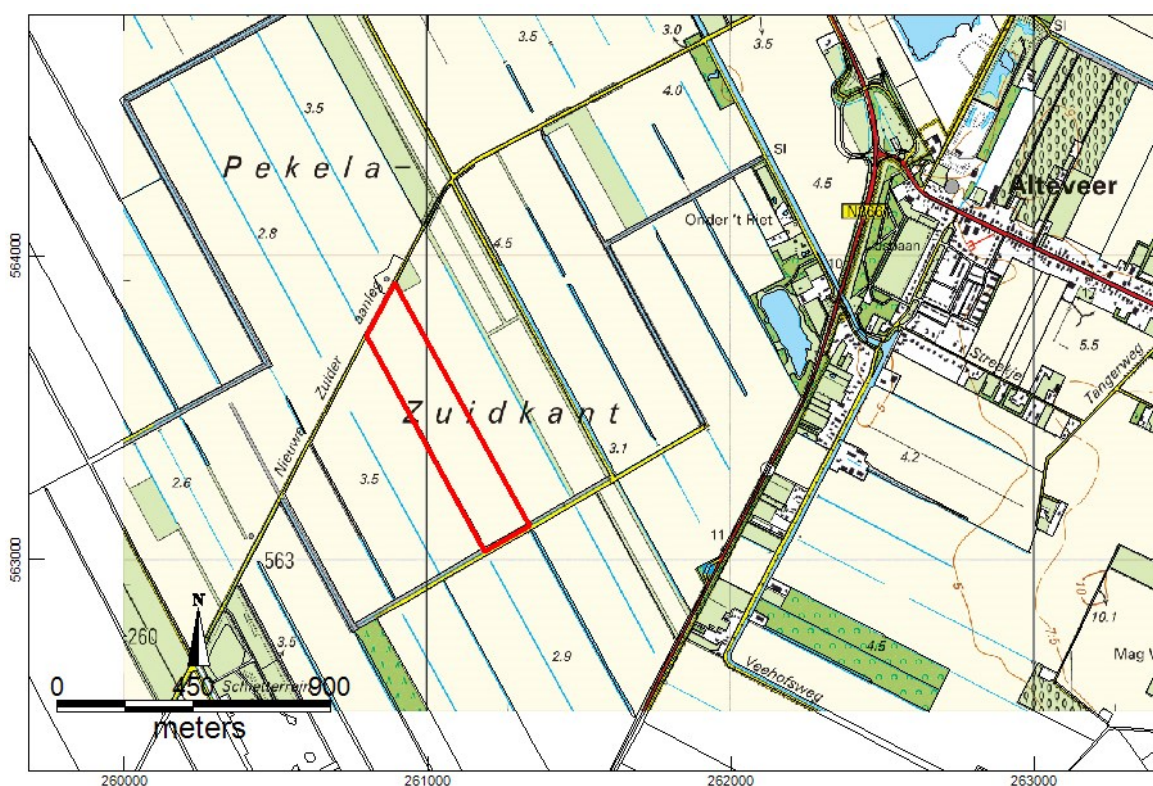

Perceel aan de Nieuwe
Zuideraanleg te Nieuwe
Pekela. (gemeente Pekela)
Een verkennend booronderzoek

Afbeelding 1: locatie van het plangebied op een topografische kaart (bron: kadaster 2012)

ArGeoBoor rapport 1270
auteur: L.C. Nijdam (senior
prospector)

paraaf voor vrijgave

datum: 7 februari 2014

Opdrachtgever: Dhr. J. Veldkamp

ISSN: 2351-9975

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting.....	3
1 Inleiding.....	4
1.1 Kader.....	4
1.2 Doel en Vraagstelling.....	4
1.3 Administratieve gegevens.....	4
2 Gegevens plangebied.....	5
2.1 Beschrijving plangebied.....	5
2.2 Voorziene ontwikkeling.....	5
3 Archeologische verwachting.....	5
4 Archeologisch veldonderzoek.....	6
4.1 Methode.....	6
4.2 Resultaten.....	6
5 Conclusies.....	7
6 Aanbeveling/Selectieadvies.....	7
Literatuur.....	8
Bronnen Geraadpleegde Kaarten.....	8
Bijlage 1 boorstaten	

Samenvatting

In opdracht van dhr. J. Veldkamp heeft ArGeoBoor een verkennend booronderzoek uitgevoerd op een perceel tussen Nieuwe Pekela en Alteveer (gemeente Pekela). De aanleiding van het onderzoek zijn voorziene egalisatie werkzaamheden. Eventueel aanwezige archeologische resten kunnen hierbij worden verstoord.

Uit een reeds eerder uitgevoerd bureauonderzoek komt naar voren dat op intacte dekzandkopjes een grote kans bestaat op het aantreffen van archeologische resten uit het mesolithicum. De landeigenaar heeft echter aangegeven dat het perceel in het verleden reeds gediepwoeld is, zoals vele percelen in het veenontginningsgebied.

Uit het verkennend booronderzoek is gebleken dat het perceel in het verleden gediepwoeld is. Hierbij is de bodem gemiddeld tot 1 m –mv verstoord. Er worden geen archeologisch resten meer verwacht.

Aanbevolen wordt om geen archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren.

ArGeoBoor wijst erop dat men, bij bodem verstorende activiteiten, wettelijk verplicht is om eventuele (toevals-) vondsten en grondsporen te melden bij de Minister van OC&W (Monumentenwet 1988, artikel 53). Het Rijk heeft deze taak in de praktijk gedelegeerd naar de lagere overheden. In dit geval wordt aangeraden om in dergelijke gevallen contact op te nemen met de gemeente Pekela of een archeologisch adviseur van het LIBAU.

1 Inleiding

1.1 Kader

In opdracht van dhr. J. Veldkamp heeft ArGeoBoor een verkennend booronderzoek uitgevoerd op een perceel tussen Nieuwe Pekela en Alteveer (gemeente Pekela). De aanleiding van het onderzoek zijn de voorziene egalisatie werkzaamheden. Eventueel aanwezige archeologische resten kunnen hierbij worden verstoord. Het uitgevoerde verkennend booronderzoek is een vervolgonderzoek op een onlangs uitgevoerd bureauonderzoek.¹ Hieruit bleek dat indien intacte dekzandkopjes aanwezig zijn er een grote kans is op archeologische resten uit het mesolithicum. De opdrachtgever heeft aangegeven dat het perceel in het verleden reeds is gediepwoeld. Het onderhavig verkennend onderzoek dient de bodemopbouw vast te stellen, waarbij in het bijzonder gelet is of de bodem inderdaad gediepwoeld is.

1.2 Doel en Vraagstelling

Het doel van het verkennend booronderzoek is het vaststellen van de bodemopbouw om uitspraken te kunnen doen over de aan-of afwezigheid van archeologische niveaus en mogelijke bodemverstoringen binnen het plangebied. De volgende vragen staan bij het onderzoek centraal:

- Wat is de bodemopbouw in het plangebied?
- Is de bodem nog intact?
- Zijn nog archeologische waarden te verwachten binnen het plangebied?
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen werkzaamheden?
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, zo ja welk type?

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.2 (Centraal College van Deskundigen Archeologie, 2011).

1.3 Administratieve gegevens

Tabel 1: administratieve gegeven.

Projectnaam	perceel ten westen van Alteveer
Toponiem:	Nieuwe Zuideraanleg
Plaats	Nieuwe Pekela
Provincie:	Groningen
Gemeente:	Pekela
Opdrachtgever:	Dhr. J. Veldkamp
Bevoegd gezag:	Gemeente Pekela
Adviseur bevoegd gezag	LIBAU
Centrum coördinaat	261045/563469
Kaartblad:	13A
Onderzoekmeldingsnummer:	60108
Onderzoeknr.	48457

¹ Van Geffen 2013

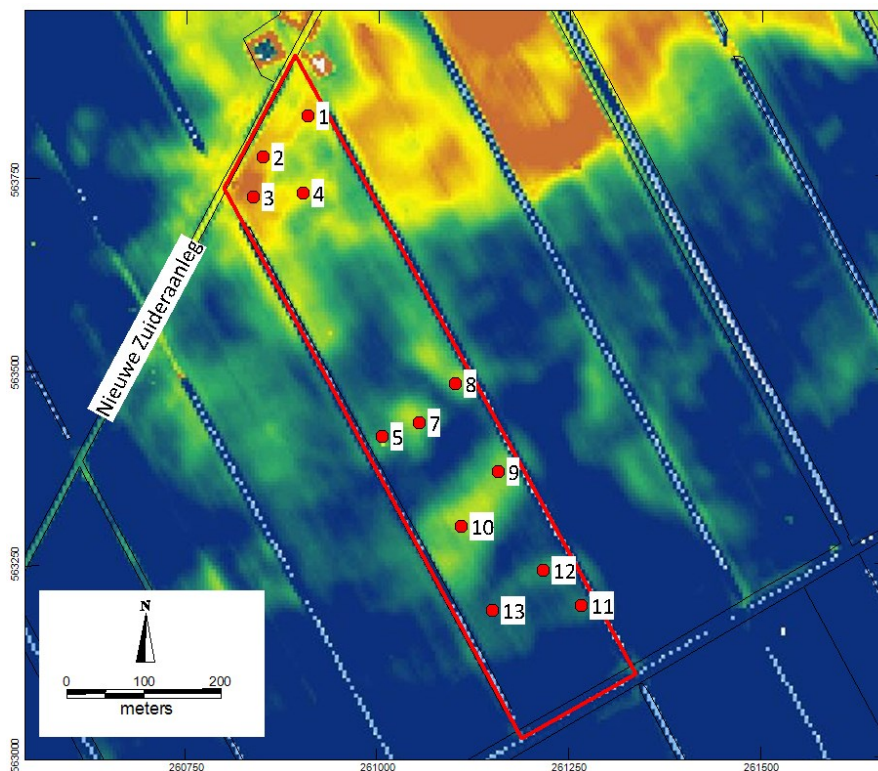
2 Gegevens plangebied

2.1 Beschrijving plangebied

Het plangebied is gelegen ten zuiden van de Nieuwe Zuideraanleg en is in gebruik als akkerland zie afbeelding 1 op het voorblad. In het terrein komen enkele lichte verhogingen voor (zie afbeelding 2). Het maaiveld van het plangebied rond 0,2-0,3 –NAP.²

2.2 Voorziene ontwikkeling

Om het perceel komen enkele verhogingen en wat lager gelegen delen voor. De bedoeling is om het perceel te egaliseren, waarbij grond van de hogere delen wordt verplaatst naar de lager gelegen delen (zie afbeelding 2)

Afbeelding 2: Hoogtekaart van het plangebied met de boorlocaties.

3 Archeologische verwachting³

Uit het bureauonderzoek komt naar voren dat op intacte dekzandkopjes een grote kans bestaat op het aantreffen van archeologische resten uit het mesolithicum.

Verwachte verstoringen

De eigenaar van het perceel heeft aangegeven dat het perceel in het verleden is gediepwold en dat er geen intacte dekzandkopjes meer aanwezig zullen zijn.

² Actueel hoogtebestand Nederland (AHN)

³ Van Geffen 2013

4 Archeologisch veldonderzoek

4.1 Methode

Veldinspectie

Bij een veldinspectie wordt gelet op hoogteverschillen en andere zaken die van belang kunnen zijn voor de archeologische verwachting van het plangebied.

Verkennend en karterend booronderzoek

In het plangebied zijn in totaal 13 boringen (nrs 1/t/m 13) gezet met Edelmanboor met een diameter van 7 cm. De boringen zijn geplaatst op aanwezige dekzandkopjes tot circa 1,2 m – mv gezet (zie afbeelding 2). De opgeboorde grond is lithologisch beschreven conform de NEN 5104.⁴ De archeologisch belangrijke kenmerken en indicatoren, zoals genoemd in de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB) zijn, indien aanwezig beschreven.⁵ Intacte bodemhorizonten zijn geëvalueerd volgens de methode van Bakker en Schelling uit 1989.

De boringen zijn ingemeten met een GPS ontvanger.⁶

4.2 Resultaten

Veldinspectie

Bij de veldinspectie is, zoals op basis van de hoogtekaart werd verwacht, vastgesteld dat in het terrein lichte verhogingen voorkomen. Op het maaiveld liggen allerlei brokjes puin en glas, die waarschijnlijk met het opbrengen van stratendrek in de jaren '30 en '50 van de vorige eeuw op het land terecht zijn gekomen.

Verkennend en karterend booronderzoek

De boorbeschrijvingen zijn opgenomen in bijlage 1. De boorlocaties zijn aangegeven in afbeelding 2.

Bodemopbouw en interpretatie

Alle opgeboorde grond bestaat uit kalkloos matig fijn dekzand. Onder de bouwvoor, die bestaat uit een circa 30 cm dikke laag matig humeus dekzand, is de bodem tot minimaal 100 cm –mv gediepwoeld. Een uitzondering hierop is de bodemopbouw in boring 5 waar de bodem slechts tot 60 cm verstoord lijkt. De verstoorde diepte is afhankelijk van waar je precies in het ploegspoor boort. De verstoorde bodemlagen bestaan uit brokken van verschillende bodemhorizonten die op grove wijze door elkaar gemengd zijn en waarin plaatselijk ook veenbrokken voorkomen. Opvallend is dat boringen die slechts enkele meters uit elkaar geplaatst zijn een totaal verschillende bodemopbouw kunnen opleveren.

De gediepwoelde bodemlagen gaan rond 100 cm –mv abrupt over in een C-horizont bestaande uit licht geel tot licht grijs matig fijn dekzand.

⁴ Nederlands Normalisatie-instituut 1989

⁵ Bosch 2007

⁶ GPS-specificatie: (50 Channels, GPS L1/frequentie, C/A code, SBAS en VRS-correctie (06-GPS), circa 1 m nauwkeurig.

5 Conclusies

- Wat is de bodemopbouw in het plangebied?
Onder een bouwvoor met een dikte van circa 30 cm ligt een geroerde bodemlaag tot een diepte van circa 100 cm-mv op een C-horizont.
- Is de bodem nog intact?
De bodem is in het gehele perceel gediepwoeld.
- Zijn archeologische waarden te verwachten in het plangebied?
Nee.
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen graafwerkzaamheden?
Niet van toepassing.
- Is een vervolgonderzoek noodzakelijk, zo ja welk type onderzoek?
Nee, een archeologisch vervolgonderzoek is niet nodig.

6 Aanbeveling/Selectieadvies

Op basis van het verkennend booronderzoek wordt aanbevolen om geen archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren. Er is archeologisch gezien geen bezwaar tegen de voorziene egalisatie-werkzaamheden op het perceel.

ArGeoBoor wijst erop dat men, bij bodem verstorende activiteiten, wettelijk verplicht is om eventuele (toevals-) vondsten en grondsporen te melden bij de Minister van OC&W (Monumentenwet 1988, artikel 53). Het Rijk heeft deze taak in de praktijk gedelegeerd naar de lagere overheden. In dit geval wordt aangeraden om in dergelijke gevallen contact op te nemen met de gemeente Pekela of een archeologisch adviseur van het LIBAU.

Dit selectieadvies dient te worden voorgelegd aan de bevoegde overheid in dit geval de gemeente Pekela. Deze zullen op basis van de aangeleverde gegevens een selectie besluit nemen over deze aanbeveling.

Literatuur

Bakker, H. de & J. Schelling, 1989. Systeem van bodemclassificatie voor Nederland. Staring Centrum Wageningen.

Bosch, J.H.A., 2008: Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1. Op basis van de Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 5.2. Deltares-rapport 2008-U-R0881/A.

Van Geffen, M., 2013: Twee percelen tussen Pekela en Alteveer, gemeente Pekela. Een archeologisch bureauonderzoek. Libau-rapport 13-220.

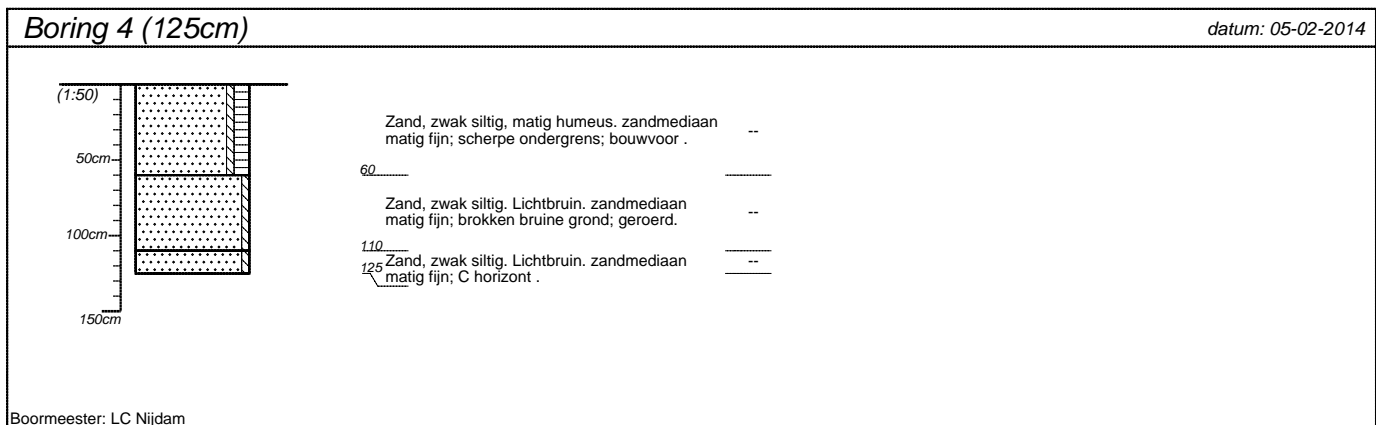
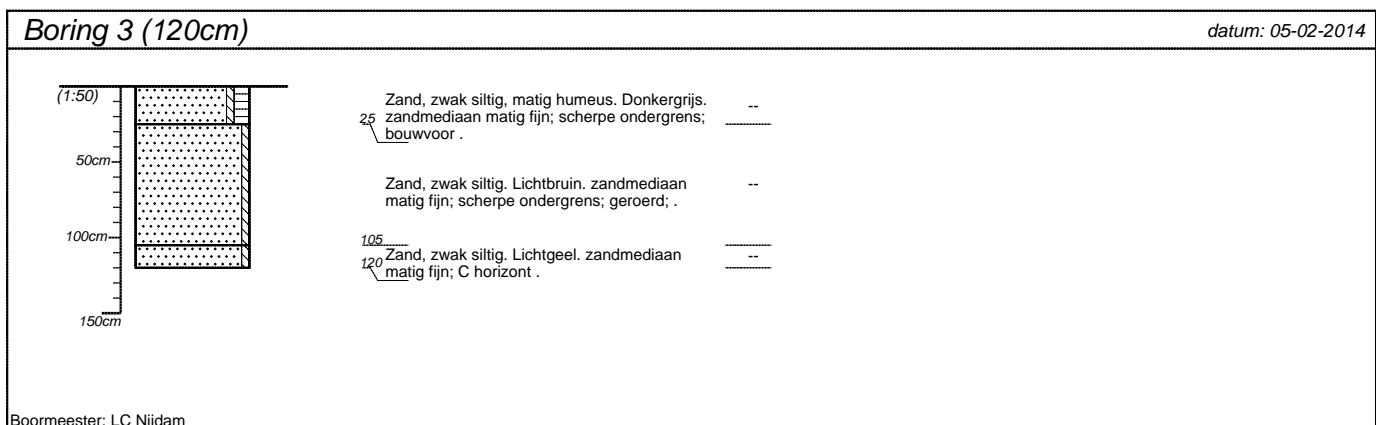
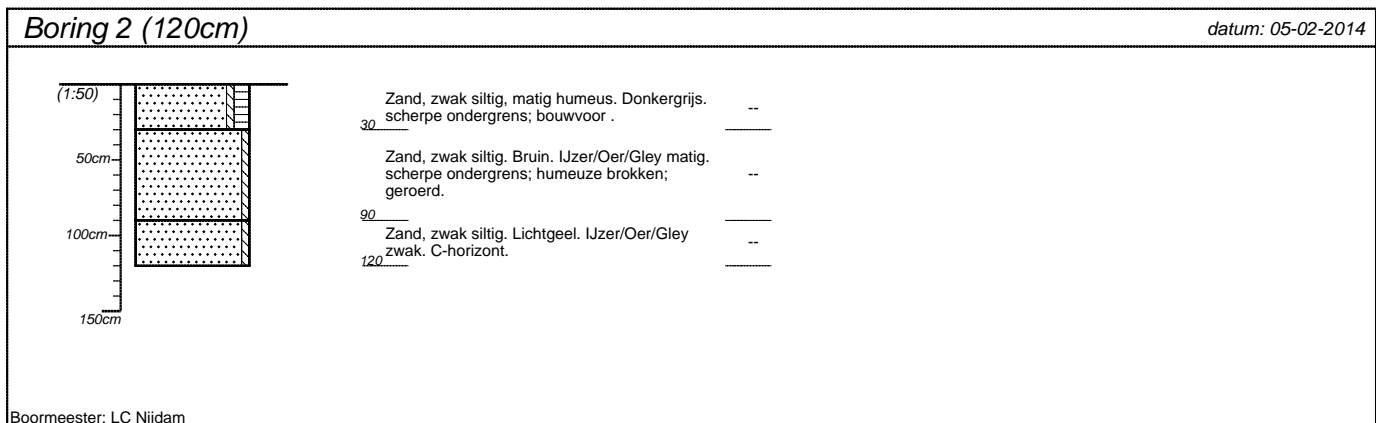
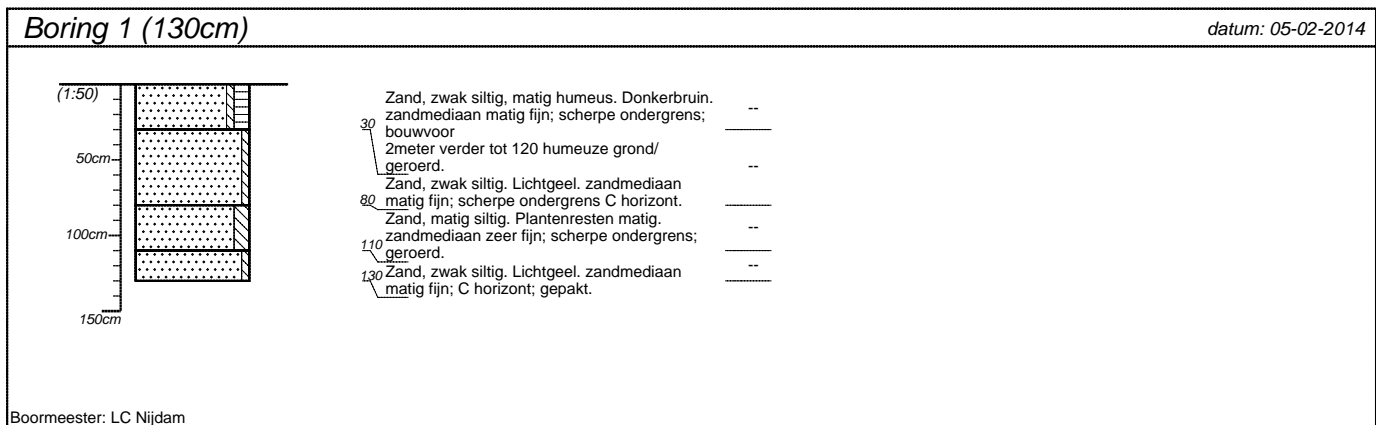
Nederlands Normalisatie-instituut, 1989: Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters, Nederlands Normalisatie-instituut Delft.

Bronnen Geraadpleegde Kaarten

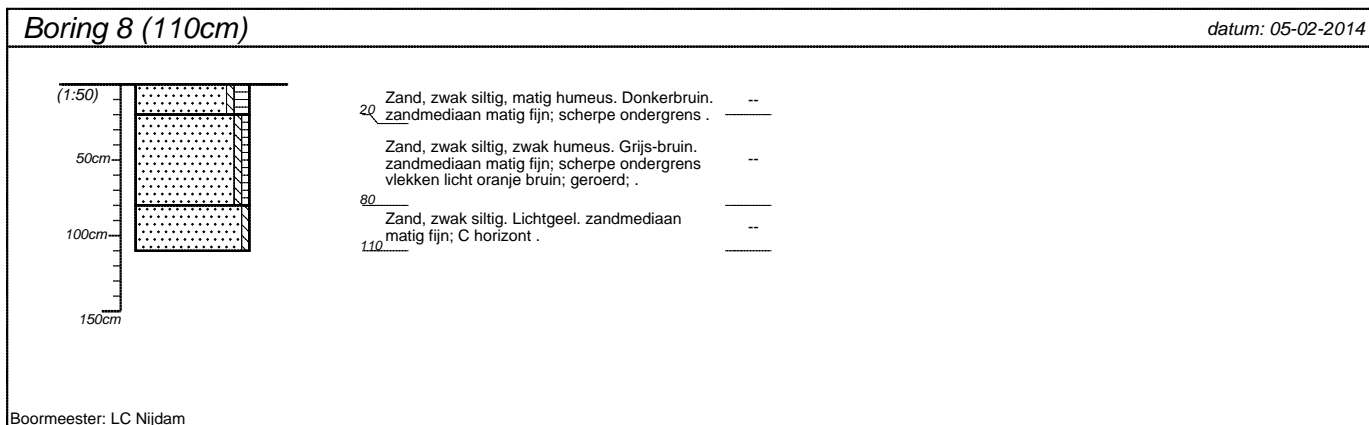
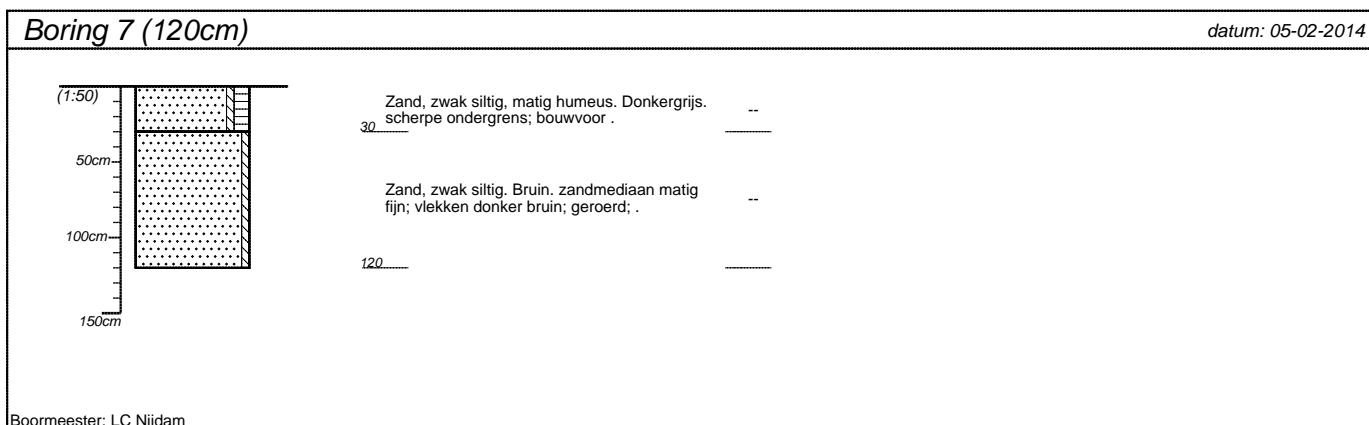
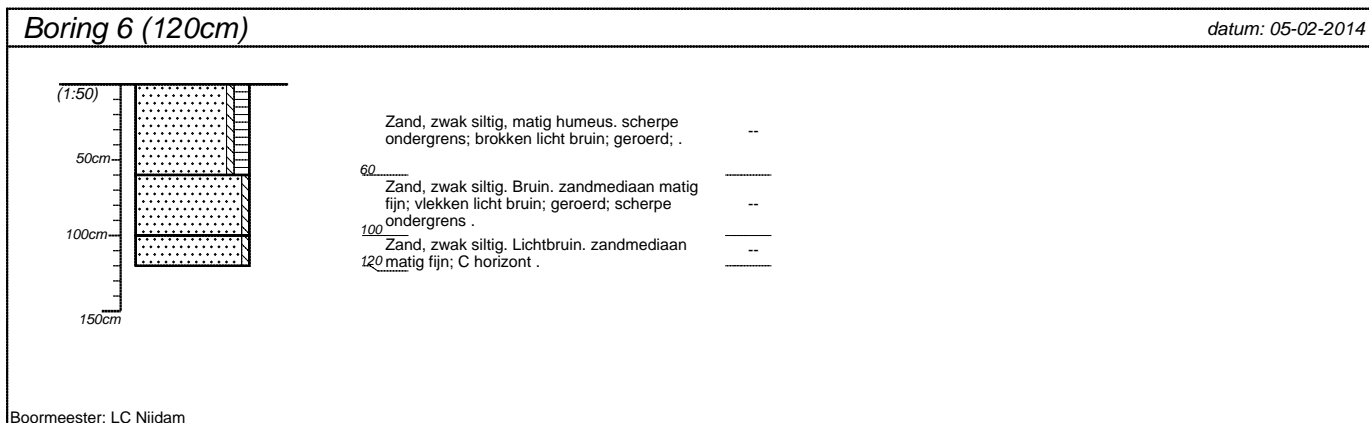
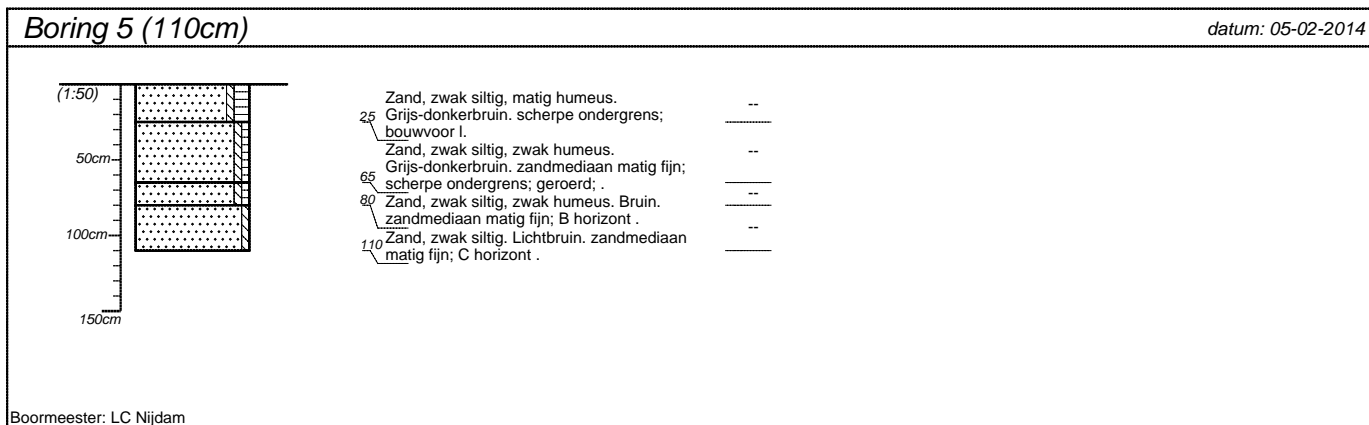
AHN-2 2007-2012: Actueel Hoogtebestand Nederland. Geraadpleegd op: <http://ahn.geodan.nl/ahn>.

Kadaster 2012: Topografische ondergrond van Nederland schalen 1: 10.000 en 1: 25.000. <http://www.kadaster.nl/top10nl> (open data).

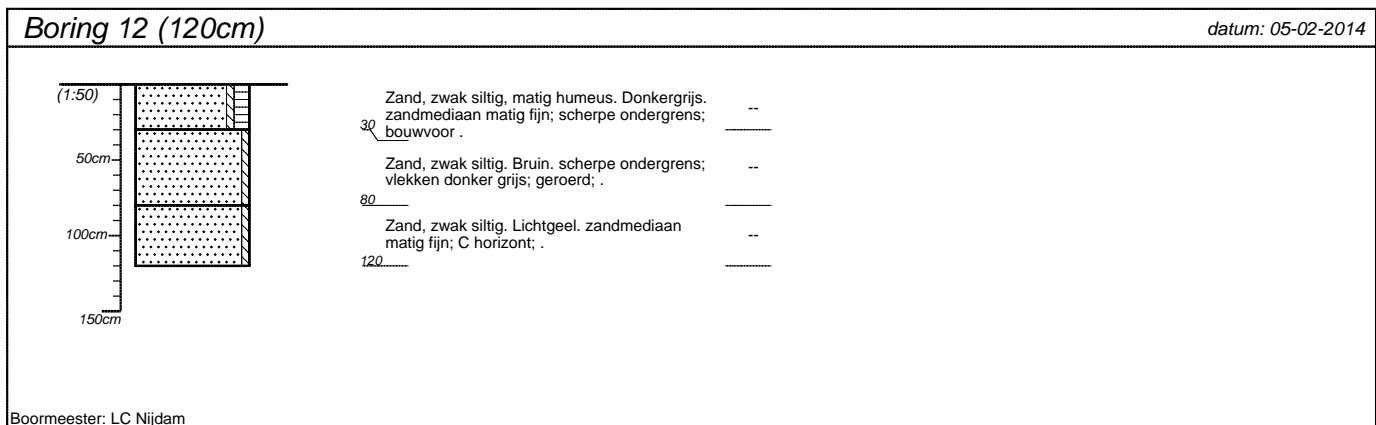
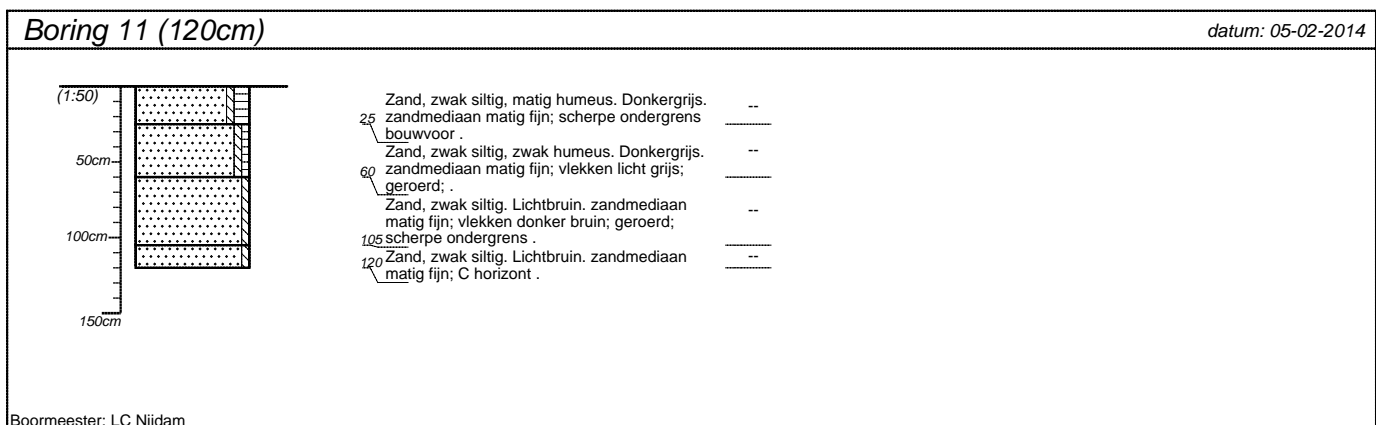
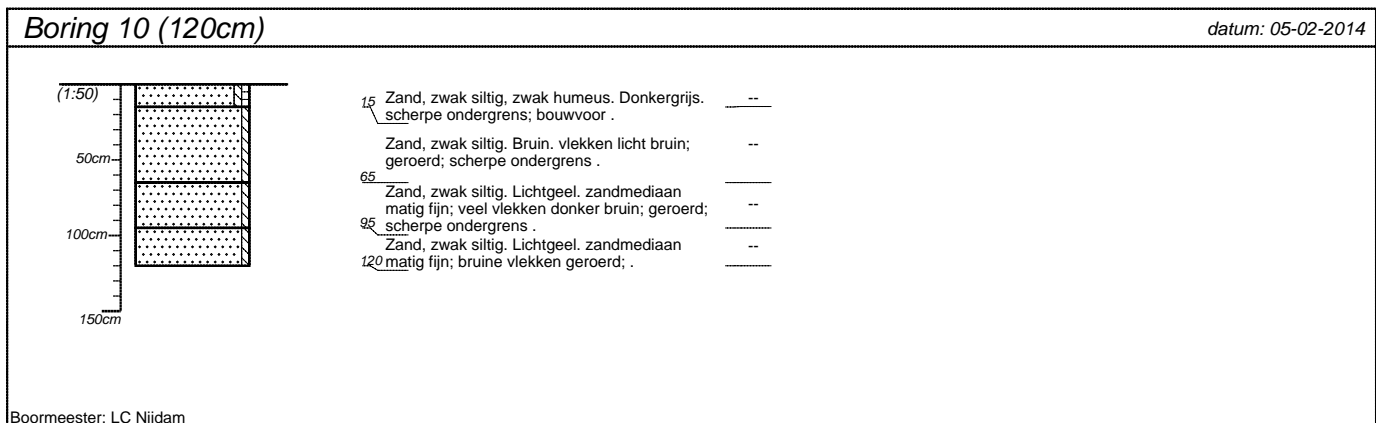
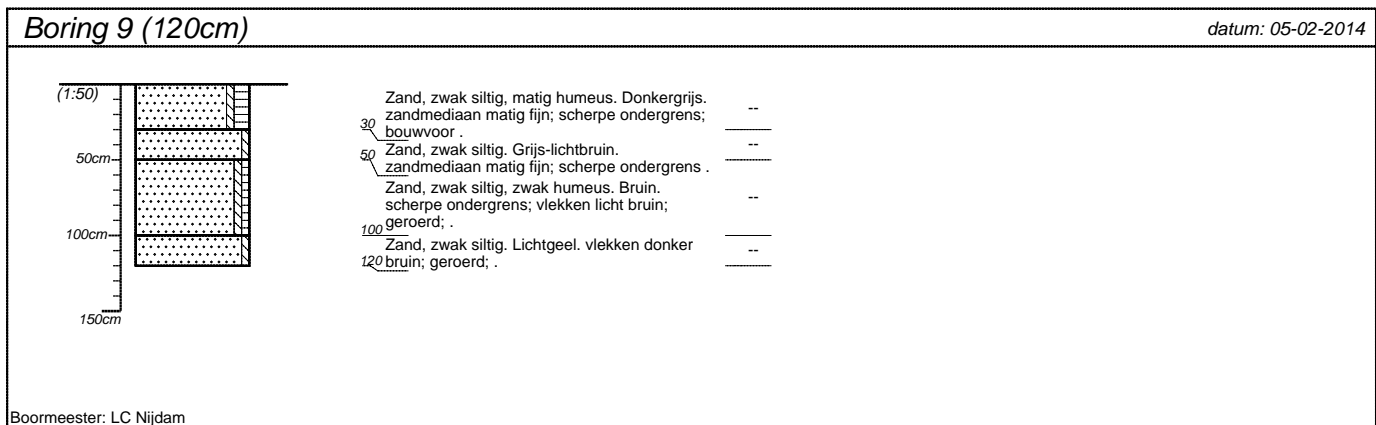
Bijlage 1 boorstaten

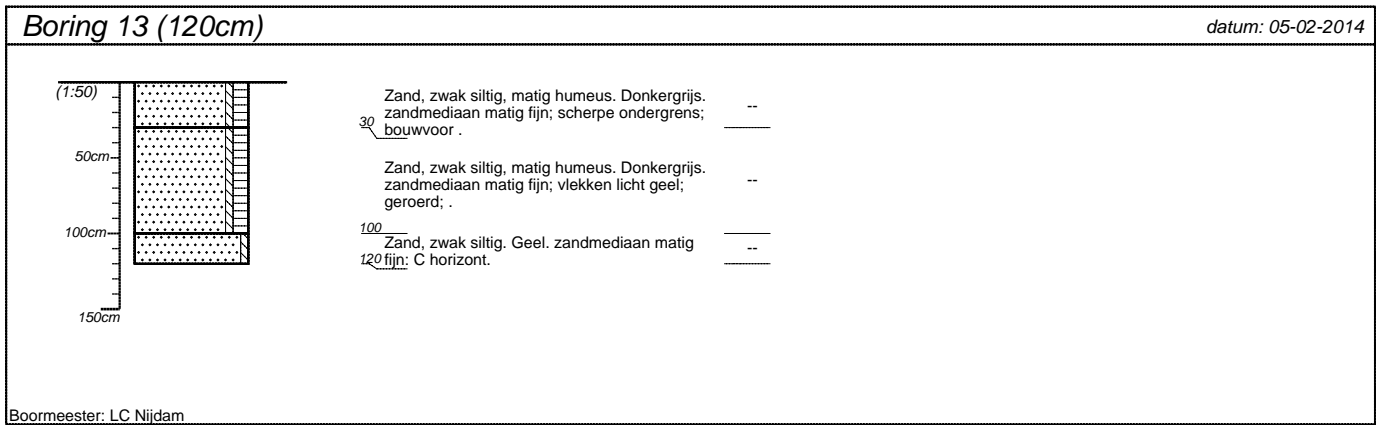
projectnummer OAGB.157	blad 1/4	locatieadres Nieuwe Zuideraanleg
locatie		postcode / plaats Nieuwe Pekela
opdrachtgever dhr. J. Veldkamp		land
bureau ArGeoBoor		

projectnummer OAGB.157	blad 2/4	locatieadres Nieuwe Zuideraanleg
locatie		postcode / plaats Nieuwe Pekela
opdrachtgever dhr. J. Veldkamp		land
bureau ArGeoBoor		

projectnummer OAGB.157	blad 3/4	locatieadres Nieuwe Zuideraanleg
locatie		postcode / plaats Nieuwe Pekela
opdrachtgever dhr. J. Veldkamp		land
bureau ArGeoBoor		

projectnummer OAGB.157	blad 4/4	locatieadres Nieuwe Zuideraanleg	
locatie			
opdrachtgever dhr. J. Veldkamp		postcode / plaats Nieuwe Pekela	
bureau ArGeoBoor		land	